

31 Ιουλίου 1914

Ο Ζαν Ζορές

Ο Ζαν Ζορές γεννήθηκε στις 3 Σεπτεμβρίου του 1859 και ήταν γιος μικρέμπορου που με μεγάλη δυσκολία του επέτρεψε να τελειώσει το γυμνάσιο. Η οικογένεια δεν είχε χρήματα για σπουδές. Ο Ζαν κέρδισε μια υποτροφία και, το 1876, βρέθηκε στο Παρίσι. Χάρη στην επιμονή ενός εκπαιδευτικού επιθεωρητή, οι γονείς του πείστηκαν να τον αφήσουν να συνεχίσει. Μπήκε στο περίφημο Ανώτερο Διδασκαλείο. Αποφοίτησε πρώτος με δεύτερο τον μετέπειτα φιλόσοφο Μπερξόν. Δίδαξε ως καθηγητής από το 1881 ως το 1885, οπότε παραιτήθηκε για να αναμιχθεί στην πολιτική. Την χρονιά αυτή, βγήκε βουλευτής. Ήταν μόλις 26 χρόνων αλλά εντυπωσίασε τους πάντες με μια αγόρευσή του για ζητήματα εκπαίδευσης. Στις εκλογές του 1889, απέτυχε να επανεκλεγεί.

Κάθισε κι έγραψε μια διδακτορική διατριβή με θέμα τις «Ρίζες του γερμανικού σοσιαλισμού στον Λούθηρο, τον Καν, τον Φρίχτε και τον Έγκελο». Εκδόθηκε στα λατινικά, στα 1891. Δυο χρόνια αργότερα (1893), εκλέχτηκε βουλευτής με τους σοσιαλιστές. Από την αρχή, βρέθηκε στην κορυφή του κόμματος. Αν και με διαφορετική ιδεολογία, ο Τρότσκι τον θαύμαζε.

Στα 1899, ο Ζορές πέτυχε να ενώσει προσωρινά τα κόμματα των σοσιαλιστικών τάσεων. Στα 1900, οι σοσιαλιστές διασπάστηκαν σε δυο τμήματα. Ο Ζορές βρέθηκε ηγέτης της πτέρυγας που πολεμούσε την συνεργασία με την κυβέρνηση.

Τον Απρίλιο του 1905, οι εκπρόσωποι των διαφόρων σοσιαλιστικών ομάδων της Γαλλίας, σε ιδρυτικό συνέδριο στο Παρίσι, αποφάσισαν την ένωσή τους σε ενιαίο κόμμα. Το νέο κόμμα εμφανίστηκε ως γαλλικό τμήμα της Εργατικής Διεθνούς και συνδέθηκε με την Συνομοσπονδία Εργατών. Το συνέδριο του Άμστερνταμ καταδίκασε την συμμετοχή σοσιαλιστών στην κυβέρνηση. Οι σοσιαλιστές ενώθηκαν σε ένα κόμμα με αρχηγό τον Ζορές. Στα επόμενα χρόνια, ο Ζορές έδωσε τη μάχη της ειρήνης και της μη συμμετοχής των σοσιαλιστών σε όποιον πόλεμο. Βρέθηκε στο μάτι των δεξιών εφημερίδων. Ειδικά, η

εφημερίδα «Χρόνος» είχε κάθε μέρα τουλάχιστον ένα άρθρο εναντίον του. Τον πολεμούσαν όμως μόνο για τις ιδέες του, καθώς τα τότε συνηθισμένα στον Τύπο υπονοούμενα δεν τον έπιαναν. Ως πρόσωπο ήταν άτρωτος. Και, μετά τον θάνατό του, αποδείχτηκε ότι ήταν πιο φτωχός από όσο, όταν μπήκε στην πολιτική. Στα 1914, ο «Χρόνος» υποχρεώθηκε να αναγνωρίσει την «εξαιρετική τιμιότητα» του Ζορές που όμως δεν ζούσε πια.

Σύχναζε σε ένα καφενείο δυο βήματα από τα γραφεία της εφημερίδας «Ουμανιτέ», την οποία ο ίδιος είχε ιδρύσει. «Ένα κλασικό παρισινό καφενείο με βρώμικο πάτωμα γεμάτο ροκανίδια, με καναπέδες από μουσαμά, χαλασμένα καθίσματα, μαρμάρινα τραπεζάκια, χαμηλή οροφή».

Στις 31 Ιουλίου του 1914, μόλις τρεις μέρες μετά την κήρυξη του πολέμου από την Αυστρία στη Σερβία, ο Ζαν Ζορές καθόταν σε ένα μικρό καναπέ κοντά στο παράθυρο. Ο φανατικός εθνικιστής Ραούλ Βιλέν, μόλις είχε διαβάσει ένα άρθρο για τον «ενδοτικό Ζορές», στην εφημερίδα «Χρόνος». Μπήκε στο καφενείο, έβγαλε ένα πιστόλι και τον πυροβόλησε. Ο Ζορές πέθανε. Ο Βιλέν συνελήφθη. Δικάστηκε πέντε χρόνια αργότερα (1919) και αθωώθηκε. Τον βρήκαν τρελό.

Ο Ζορές ήταν το τελευταίο εμπόδιο στη συνείδηση της Γαλλίας προκειμένου να μπει στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο που ήδη είχε αρχίσει.

1794: Αποκεφαλίζεται στη λαιμητόμο ο ηγέτης της Γαλλικής επανάστασης και αρχηγός των αδιάλλακτων «ορεινών», Μαξιμιλιανός Ροβεσπιέρος, εμπνευστής της τρομοκρατίας και γνωστός ως ο Αδιάφθορος. Είχε γεννηθεί στο Αράς, στις 6 Μαΐου 1758.

1812: Ένα χρόνο μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της, η Βενεζουέλα πέφτει στα χέρια των Ισπανών, ενώ ο ηγέτης της Φρανσίσκο ντε Μιράντα συλλαμβάνεται. Η χώρα επρόκειτο να απελευθερωθεί από τον Σιμόν ντε Μπολιβάρ.

1894: Η Ιαπωνία κηρύσσει τον πόλεμο στην αδύναμη Κίνα, που μετά την ήττα της αναγκάστηκε να πουλήσει εδάφη της (Πορτ Άρθουρ, Ινδοκίνα κ.λπ.) για να μπορέσει να ξεπληρώσει τις πολεμικές αποζημιώσεις στον νικητή.

1914: Δολοφονείται στο Παρίσι ο σοσιαλιστής ηγέτης και ιδρυτής της εφημερίδας «Ουμανιτέ», Ζαν Ζορές, επειδή αρθρογραφούσε κατά του πολέμου. Γεννήθηκε το 1859.

1926: Το Αφγανιστάν και η Σοβιετική Ένωση υπογράφουν αμοιβαίο σύμφωνο μη επίθεσης.

1941: Ο Χέρμαν Γκέριγκ δίνει γραπτή εντολή στον αρχηγό της αστυνομίας Ράινχαρτ Χέιντριχ να δημιουργήσει ένα σχέδιο που θα είχε σκοπό τον αφανισμό των Εβραίων της Ευρώπης. Το σχέδιο αυτό θεωρήθηκε ως η «οριστική λύση».

1991: Στο τέλος διήμερης διάσκεψης κορυφής, οι πρόεδροι Μπους και Γκορμπατσόφ υπογράφουν τη Συνθήκη Start, σύμφωνα με την οποία θα έκλειναν τα πυρηνικά οπλοστάσιά τους.

1992: Η Βουλή των Ελλήνων υπερψηφίζει τη συνθήκη του Μάαστριχ με 286 ψήφους υπέρ, οχτώ κατά, μια «παρών» (λευκή) και πέντε απουσίες. Η συνθήκη αναθεωρήθηκε στο Άμστερνταμ το καλοκαίρι του 1997.

Η 31^η Ιουλίου στον πολιτισμό

31 Ιουλίου 1886

Ο Φραντς Λιστ

Από τη γενιά του Αττίλα καταγόταν η πριγκιπική οικογένεια των Εστερχάζι, στην Ουγγαρία. Ο Νικόλαος Δ' Εστερχάζι (1765 - 1833) ήταν αρκετά πατριώτης, ώστε να αποκρούσει το στέμμα της Ουγγαρίας που του πρόσφερε, το 1809, ο Ναπολέων Βοναπάρτης για να τον έχει υπό την κηδεμονία του. Ο Νικόλαος ήταν και φανατικός φίλος της τέχνης. Γι' αυτό, διόλου δεν δυσκολεύτηκε να αναγνωρίσει πως ο γιος του επιστάτη που είχε στα κτήματά του, ήταν μεγάλο μουσικό ταλέντο. Κι ο γιος του επιστάτη λεγόταν Φραντς Λιστ.

Γεννήθηκε στις 22 Οκτωβρίου του 1811, στην Ουγγαρία. Πρώτο δάσκαλο στη μουσική είχε

τον πατέρα του. Ήταν εννιά χρόνων, όταν έδωσε το πρώτο του ρεσιτάλ στην ουγγρική, τότε, Μπρατισλάβα. Και έντεκα, όταν εμφανίστηκε μπροστά στο δύσκολο ακροατήριο της Βιέννης. Το κατέκτησε. Αμέσως, βρέθηκαν πλούσιοι που προσφέρθηκαν να πληρώσουν τις σπουδές του. Μαθήτευσε ένα χρόνο στη Βιέννη και, στα δώδεκά του, βρέθηκε στο Παρίσι όπου έμελλε να μείνει δέκα χρόνια, φημισμένος πιανίστας και συνθέτης από τα δεκατέσσερά του.

Στα 1830, ήταν πια αναγνωρισμένος δεξιοτέχνης και βαθιά πολιτικοποιημένος οπαδός της Ιουλιανής επανάστασης αλλά και των ιδεών του ουτοπιστή σοσιαλιστή Κλοντ Σαιν Σιμόν. Ανάλογες ήταν και οι παρέες του: Βίκτωρ Ουγκώ, Λαμαρτίνος, το ζευγάρι Γεωργία Σάνδη και Φρειδερίκος Σοπέν κ.ά. Κοντά σ' αυτούς, γνωρίστηκε και με τη λογοτέχνιδα κόμισσα ντ' Αγκού και την ερωτεύτηκε. Την έπεισε να παρατήσει σύζυγο και παιδιά και να φύγουν μαζί στην Ελβετία. Ένα από τα παιδιά τους ήταν και η Κοζίμα που έγινε η μούσα του Βάγκνερ.

Στα επόμενα χρόνια (1840 - 1847) γύρισε ολόκληρη την Ευρώπη, τη Ρωσία και την Τουρκία κι αναδείχτηκε ως ο μεγαλύτερος δεξιοτέχνης του κόσμου στο πιάνο. Έζησε έπειτα στη Βαϊμάρη, την οποία μετέτρεψε σε μουσικό κέντρο για 14 χρόνια. Ερωτεύτηκε την πριγκίπισσα Βιτγκενστάιν, την οποία, όμως, δεν μπόρεσε να παντρευτεί, επειδή η εκκλησία δεν της έδωσε διαζύγιο. Αποσύρθηκε για λίγο σ' ένα μοναστήρι αλλά, από το 1870, ξανάρχισε τα ταξίδια και τα ρεσιτάλ. Μια πνευμονία τον χτύπησε καθώς ταξίδευε με το τρένο. Πέθανε στις 31 Ιουλίου 1886.

Συνέθεσε πάνω από επτακόσια έργα. Θεωρείται ο θεμελιωτής της σύγχρονης τεχνικής στο πιάνο και ο δημιουργός του σύγχρονου συμφωνικού ποιήματος.

1498: Κατά το τρίτο του ταξίδι στον Νέο Κόσμο, ο Χριστόφορος Κολόμβος ανακαλύπτει το νησί, στο οποίο έδωσε το όνομα Τρινιτάντ.

1960: Νικώντας την ΑΕΚ 2 – 1 σε αγώνα μπαράζ, ο Παναθηναϊκός κατακτά το πρώτο πρωτάθλημα της Α' Εθνικής κατηγορίας στο ποδόσφαιρο.

1964: Η αμερικανική σεληνάκατος Ranger 7 στέλνει στη Γη τις πρώτες φωτογραφίες της Σελήνης, οι οποίες είχαν τραβηχτεί από κοντά.

1976: Με αφορμή το μποϊκοτάζ της Ολυμπιάδας του Μοντρεάλ από τις χώρες του ανατολικού μπλοκ, ο πρωθυπουργός της Ελλάδας, Κωνσταντίνος Καραμανλής προτείνει με επιστολή του στον πρόεδρο της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, λόρδο Κινανιν, οι αγώνες να τελούνται μόνιμα στην Ελλάδα. Η αρχική ευνοϊκή αποδοχή της ιδέας σκόνταψε στα διεθνή εμπορικά συμφέροντα.

1992: Στην Ολυμπιάδα της Βαρκελώνης, ο Πύρρος Δήμας κερδίζει το πρώτο του χρυσό μετάλλιο στην άρση βαρών, σηκώνοντας 370 κιλά (167,5 στο αρασέ και 202,5 στο ζετέ. Θα κερδίσει ακόμα δύο χρυσά στις Ολυμπιάδες της Ατλάντα (1996) και Σίδνεϊ (2000) καθώς και ένα χάλκινο στην Ολυμπιάδα της Αθήνας (2004).

2005: Ο Άρης Γρηγοριάδης κατακτά χρυσό μετάλλιο στο παγκόσμιο πρωτάθλημα κολύμβησης στον Μόντρεαλ του Καναδά, κερδίζοντας την κούρσα των 50 μ. ύπτιο με 24.95. Είναι το μοναδικό που κερδίζει Έλληνας αθλητής σε παγκόσμιο πρωτάθλημα κολύμβησης.

2017: Σε ηλικία 89 χρόνων πεθαίνει η θρυλική Γαλλίδα ηθοποιός της Νουβέλ Βαγκ, Ζαν Μορό (Ζιλ και Ζιμ του Τρυφώ, Ασασέρ για δολοφόνους του Λουί Μαλ, Αθάνατη Ιστορία του Όρσον Γουέλς κ.λπ.). Αποτιμώντας φόρο τιμής, ο πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν την χαρακτήρισε «φλογερή γυναίκα της Αριστεράς».